

Ngày soạn:

Ngày dạy:

VĂN BẢN: CON ĐƯỜNG MÙA ĐÔNG

Aleksandr Pushkin

Mục tiêu

1. Kiến thức

Những kiến thức giáo viên cần truyền đạt được cho học sinh sau khi đọc tác phẩm bao gồm:

- Hiểu về hoàn cảnh sáng tác và những đặc sắc về nội dung, nghệ thuật của tác phẩm.
- Nhận biết nội dung tác phẩm thông qua cảm xúc của tác giả.
- Nắm vững cấu tứ và các yếu tố tượng trưng có trong bài.
- Luyện tập đọc hiểu tác phẩm.

2. Năng lực

Có một số yêu cầu về năng lực mà học sinh cần đạt được sau bài giảng. Bao gồm như sau:

- Năng lực phân tích về ý nghĩa và nghệ thuật của tác phẩm trữ tình.
- Năng lực hợp tác và giao tiếp để trao đổi về thảo luận theo nhóm về nội dung bài học.
- Năng lực tư duy và chủ động tìm hiểu thông tin về tác phẩm, tác giả trước khi đến lớp.

3. Phẩm chất

Thông qua tác phẩm học sinh cần nhận thức được về quan niệm sống đúng đắn và cách ứng xử nhân văn. Qua đó, thể hiện tình yêu nước yêu quê hương thắm thiết.

II. Trang thiết bị giảng dạy

Để tiết học thuận lợi giáo viên cần chuẩn bị **giáo án Con đường mùa đông** và những trang thiết bị dưới đây:

1. Đối với giáo viên

Giáo viên cần chuẩn bị các dụng cụ sau đây để hoàn tất bài giảng của mình:

- Giáo án.
- Hình ảnh minh họa cho bài giảng.
- Phiếu bài tập.
- Bảng phân công nhiệm vụ các hoạt động học tập trên lớp.
- Bảng phân công nhiệm vụ bài tập về nhà.

2. Đối với học sinh

Học sinh cần chuẩn bị đầy đủ sách giáo khoa, sách bài tập cùng vở ghi bài học. Trước tiết học phải hoàn thành bài soạn theo hệ thống câu hỏi hướng dẫn trong SGK.

II. Tiến trình dạy học

Tiến trình giảng dạy **giáo án văn 11 Con đường mùa đông** bao gồm các phần sau đây:

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế, tạo hứng thú cho học sinh. Kích thích và dẫn dắt học sinh tham gia các nhiệm vụ học tập một cách tích cực. Từ đó tiếp thu bài học nhanh chóng và hiệu quả hơn.

b. Nội dung: Giáo viên đặt một số câu hỏi mang tính gợi mở vấn đề giúp học sinh trao đổi thông tin về tác phẩm.

c. Sản phẩm: Nhận thức và thái độ học tập của học sinh qua bài giảng.

d. Tổ chức thực hiện:

- Giáo viên đưa ra những câu hỏi và nhiệm vụ để học sinh tìm ra câu trả lời. Sau đó, thầy cô giáo sẽ là người nhận xét và tổng hợp những kiến thức trọng tâm của bài.
- Giáo viên nhận xét về phần trình bày của học sinh, điều hướng về bài học.

III. Quy trình giảng dạy

Quy trình giảng dạy theo **giáo án bài Con đường mùa đông** như sau:

1. Nhiệm vụ 1: Tìm hiểu chung về tác giả, tác phẩm Con đường mùa đông

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: Bước 1: Giáo viên đặt câu hỏi về tác giả và hoàn cảnh sáng tác tác phẩm.</p> <p>Bước 2: Học sinh thảo luận và đưa ra câu trả lời dựa trên bài soạn đã chuẩn bị trước.</p> <p>Bước 3: Giáo viên mời một vài học sinh trình bày về các nội dung trên. Ngoài ra, yêu cầu những học sinh khác lắng nghe để nhận xét và bổ sung câu trả lời.</p>	<p>Tác giả:</p> <p>A- lếch-xan-đơ Xéc-ghê-ê-vích Pu-skin (Aleksandr Pushkin) sinh năm 1799, mất năm 1837.</p> <p>Ông là một trong những đại thi hào nổi tiếng của nước Nga thế kỉ XIX.</p> <p>Puskin để lại di sản vô giá với nhiều thể loại văn học, nổi tiếng nhất là 800 bài thơ trữ tình.</p>

<p>Bước 4: Giáo viên nhận xét và đưa ra kiến thức cuối.</p>	<p>Hoàn cảnh sáng tác:</p> <p>Vào tháng 12 năm 1985, một cuộc khởi nghĩa do đông đảo người tri thức quý tộc tiến bộ lãnh đạo chống lại chế độ nông nô chuyên chế.</p> <p>Sau đó cuộc khởi nghĩa đã bị dập tắt. Vào mùa đông năm ấy, chung nỗi buồn với nhân dân tác giả đã sáng tác bài thơ Con đường mùa đông.</p>
--	--

2. Nhiệm vụ 2: Đọc và phân tích tác phẩm

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: Giáo viên cùng học sinh đọc văn bản và chia nhóm để thảo luận về các câu hỏi:</p> <p>Ý nghĩa nhan đề của bài thơ</p> <p>Những hình ảnh và âm thanh trong bài thơ diễn tả mâu thuẫn giữa nỗi buồn với ý thức vận động vượt qua trở ngại của nhân vật trữ tình trên con đường mùa đông như thế nào?</p>	<p>Ý nghĩa nhan đề:</p> <p>Con đường mùa đông gợi những liên tưởng về con đường lạnh lẽo, thậm chí không một bóng người. Đó là một con đường mờ mịt với cái giá lạnh đang ăn sâu vào da thịt của người độc hành. Tác giả mượn hình ảnh con đường ấy để ẩn dụ cho hoàn cảnh cô đơn, lạnh lẽo và thấm đượm nỗi buồn đau của chính mình vào thời điểm ấy.</p>

Xác định không gian, thời gian tâm tưởng của nhân vật trữ tình trong hai khổ thơ 5 – 6.

Bước 2: Học sinh thảo luận theo nhóm để đưa ra câu trả lời dựa theo kiến thức đã học. Giáo viên quan sát và hỗ trợ học sinh.

Bước 3: Giáo viên mời đại diện nhóm trình bày câu trả lời. Đồng thời yêu cầu các nhóm còn lại lắng nghe và nhận xét, bổ sung ý kiến.

Bước 4: Giáo viên đánh giá, nhận xét câu trả lời của các nhóm và chốt kiến thức cuối.

Hình ảnh và âm thanh có trong bài:

Thể hiện tâm trạng buồn rầu của nhân vật trữ tình.

Tuy nhiên ở mỗi sự vật, ta đều bắt gặp sự gắng gượng xóc lại tinh thần của tác giả bằng những từ mang ý nghĩa tích cực: cột sọc chỉ đường – chào ta, kim đồng hồ tích tắc – xua lũ người tẻ nhạt...

Cho thấy nội tâm của nhân vật trữ tình đang đấu tranh mạnh mẽ giữa nỗi cô đơn, nhớ nhà, nhớ quê hương với sự gắng gượng và lời tự an ủi tác giả dành cho mình.

=> Qua đó, ta thấy được một hình tượng con người đa sầu, đa cảm, đang phải đấu tranh để giữ vững nội tâm của mình trước hoàn cảnh khổ đau.

Cuộc đấu tranh nội tâm của nhân vật:

- Không gian: Trốn cũ của nhân vật trữ tình, đó là nơi ông sống khi chưa bị lưu đày.

- Thời gian: Vào một buổi tối mùa đông bên lò lửa.

=> Cuộc đấu tranh nội tâm đã đưa tác giả về với những tháng ngày hạnh phúc bên người mình yêu, được trò chuyện và ngắm

	<p>người con gái ấy. Đó chính là niềm hạnh phúc và khát khao mà tác giả muốn được trải nghiệm cũng như cảm nhận một lần nữa. Tuy nhiên, khi nhìn vào hiện thực phũ phàng, nỗi buồn ấy lại bao trùm bởi ông biết những ngày tháng ấy sẽ không thể trở lại.</p>
--	---

3. Nhiệm vụ 3: Tổng kết

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: Giáo viên hướng dẫn học sinh tổng kết, rút ra câu tứ, hình ảnh có trong bài thơ.</p> <p>Bước 2: Học sinh thảo luận và đưa ra câu trả lời dựa trên nội dung kiến thức đã học. Giáo viên quan sát và hỗ trợ học sinh.</p> <p>Bước 3: Giáo viên mời một vài học sinh trình bày về các nội dung yêu cầu. Thêm vào đó, yêu cầu những học sinh khác lắng nghe để nhận xét và bổ sung câu trả lời (nếu có).</p> <p>Bước 4: Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức cuối.</p>	<p>Câu tứ:</p> <p>Các hình ảnh về con đường mùa đông và trong tâm tưởng nhà thơ bao gồm “trăng, lò sưởi, mái lều, ánh lửa,...” đều lặp đi lặp lại. Điều này tạo kết cấu đầu cuối tương ứng cho bài thơ.</p> <p>Hình ảnh có trong bài:</p> <p>Tác phẩm sử dụng nhiều hình ảnh và âm thanh tương phản để miêu tả nỗi niềm của nhân vật.</p>

V. Hoạt động bổ sung

Giáo viên mở rộng kiến thức về tác phẩm thông qua phiếu bài tập và phần câu hỏi có trong sách giáo khoa. Ngoài ra, giáo viên có thể liên hệ đến những tác phẩm có nét tương đồng về nội dung để học sinh tham khảo.